

ת"פ 56207/11/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 56207-11-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני בעניין:	כבוד השופטת סימי פלג קימלוב המאשימה	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם		פלוני

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום לאחר שחזר מכפירה בעבירות של תקיפה סתם כלפי בן זוג - עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), עבירה של היזק לרכוש במזיד - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין, ניסיון לתקיפה סתם כלפי בן זוג - עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין + סעיף 379 לחוק העונשין + סעיף 25 לחוק העונשין.
2. על פי עובדות כתב האישום, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היו הנאשם והמתלוננת זוג נשוי והתגוררו בביתם המשותף בכפר מזרעה. ביום 6.10.18 סמוך לשעה 17:00 בסלון ביתם ועל רקע ויכוח כספי, הרים הנאשם שולחן עץ קטן, זרק אותו על הרצפה ובכך גרם לשבירתו. מיד לאחר מכן תקף הנאשם את המתלוננת בכך שמשך אותה משערות ראשה והפילה על הרצפה וגרר אותה משערותיה לכיוון חדר השינה.
3. בהמשך לדברים אלו ניסה הנאשם לתקוף את המתלוננת בכך שהרים ראי בכוונה להשליכו על המתלוננת, או אז מנעה ממנו ביתם המשותפת של הנאשם והמתלוננת מלבצע מעשיו.
4. בהתאם להסכמות הצדדים הופנה הנאשם לקבלת תסקיר של שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

5. לאחר מספר פעמים בהם ניסה שירות המבחן לזמן את הנאשם ללא הצלחה הוגש תסקיר של שירות המבחן.

בתסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 18.5.21 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, כבן 61 נשוי ואב לחמישה ילדים בוגרים. אחד מבניו של הנאשם נפטר לפני כ- 5 שנים בתאונת עבודה. שירות המבחן מצוין שהנאשם מנהל מזה כ- 40 שנה אורח חיים של מכור לסמים וצורך הירואין. שירות המבחן מצוין כי התמכרותו של הנאשם החריפה עם השנים. נערכה פגישה עם המתלוננת שתיארה שמרגישה שינוי חיובי אצל הנאשם והוסיפה שלאורך השנים לא חוותה קשיים במערכת הזוגית מלבד אירועים שחזרו על עצמם בהם כאשר היה מבקש כסף לסמים ונענה בשלילה על ידה, היה כועס ומתעצבן. המתלוננת ציינה כי מעולם לא חשה צורך בפניה לעזרה מקצועית בתחום האלימות במשפחה ותמיד שיתפה את בני משפחתה שסייעו לה להתמודד עם המצב ובנוסף שללה כניסה לטיפול כזה גם כיום. עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם פלילי ותעבורתי עולה כי לחובתו 12 הרשעות קודמות ועל כולן חלה התיישנות. משנת 2011 ועד היום לא נרשמו הרשעות קודמות. בהתייחסו של הנאשם לעבירות ציין כי נתגלע ויכוח בינו לבין המתלוננת לאחר שסירבה לתת לו כסף עבור הסמים. הנאשם ציין כי חוותה "קרז" והיה חייב להשיג הסמים באופן מיידי. שירות המבחן מצוין כי הנאשם מבטא הבנה בדיעבד לכך שאיבד שליטה וכי ישנה אפשרות שאשתו פחדה מפניו. להתרשמות שירות המבחן כיום הנאשם עייף מניהול אורח חיים התמכרותי ומביע מוטיבציה מילולית לשילובו במסגרת המספקת תחליף סם לצד טיפול. לצד זאת שירות המבחן מעריך כי בשילובו בטיפול הסיכון להישנות עבירות יופחת ועל כן ביקש שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של המשיב בשלושה חודשים.

6. ביום 19.8.21 הוגש תסקיר נוסף של שירות המבחן. בתסקיר זה ציין שירות המבחן שישינם קשיים בביסוס מערכת זוגית ומשפחתית יציבה ומכילה בעת היותו של הנאשם מכור לסמים. שירות המבחן מתרשם כי הסיכון להישנות עבירות לא פחת אך מעריך שכוחותיו של הנאשם להשתלב ולהתחייב בהליך טיפולי שיקומי נמוכים. ההערכה היא כי בהיעדר הליך טיפולי הסיכון מתקיים במרחב היחסים הזוגיים. לפיכך שירות המבחן מעריך כי הפרוגנוזה לשיקום בעניינו של הנאשם נמוכה ולא בא בהמלצה טיפולית למרות נזקקות טיפולית.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

7. במסגרת הטיעונים לעונש הגיש ב"כ המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם - **ת/1**. ב"כ המאשימה ציין את הפגיעה בערכים חברתיים מוגנים כתוצאה ממעשיו של הנאשם וכי מדובר בעבירות חמורות שנסייבותיהן מצביעות על אלימות כנגד המתלוננת. המאשימה עתרה למתחם עונש הולם שנע בין עונש של 9 חודשי מאסר ועד ל- 18 חודשי מאסר בפועל ברף העליון והפנה לפסיקה רלוונטית במקרים דומים. בעניינו של הנאשם סבורה המאשימה כי אין לחרוג ממתחם העונש ההולם. ב"כ המאשימה הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן באשר לפרוגנוזה נמוכה לשיקום והפנה להתרשמות שירות המבחן ממערכת היחסים בין הנאשם והמתלוננת. לאור האמור עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש שלא יפחת מ- 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, פיצוי למתלוננת, קנס כספי והתחייבות כספית.

8. ב"כ הנאשם תיאר את העובד שהנאשם מכור לסמים תקופה ארוכה וכי מדובר בעבירות שברף הנמוך בחומרתן. באשר לעברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה אחרונה משנת 2022. באשר לעונשו של הנאשם הרי שיש לתת משקל לנסיבותיו הרפואיות של הנאשם והגיש מסמכים רפואיים בעניינו - **נ/1**. כמו כן הפנה הסנגור לפסיקה רלוונטית במקרים דומים וטען שמתחם העונש ההולם מתחיל מעונש של מאסר על תנאי.

9. טרם מתן גזר הדין הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות. בעניינו של הנאשם הוגשה חוות דעת ממנה ניתן ללמוד שהנאשם אינו מתאים לביצוע עבודות שירות וצויין בחוות הדעת "אי כשירות טואטלית" כמפורט בחוות הדעת.

10. לאחר קבלת חוות הדעת של הממונה על עבודות השירות התבקשו הצדדים להשלים טיעוניהם. ב"כ המאשימה טען כי המאשימה חוזרת על עמדתה לעונש שלא יפחת מ - 12 חודשי מאסר בפועל. אציין כי חרף העובדה שהמאשימה ביקשה להשלים טיעוניה בכתב בדבר אי כשירותו של הנאשם לעבודות שירות, לא הוגש כל טיעון.

ב"כ הנאשם טען שאין להחמיר עם הנאשם ולהשית עליו עונש של מאסר בפועל אך ורק בשל העובדה שאינו מתאים לעבודות שירות והפנה לפסיקה רלוונטית בעניין זה. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים רפואיים נוספים (נ/3).

11. הנאשם בדברו הביע צער על מעשיו.

דין והכרעה

12. תיקון 113 לחוק העונשין קובע, כי העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כשבתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם. בשלב הראשון יש מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם.

13. לפי מבחן "הקשר הדוק" (ראה ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14)) יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד, כאשר בגזירת העונש בתוך המתחם יש לתת משקל גם לעובדה כי במהלך אירוע אחד בוצעו מספר מעשי עבירה שונים. לצד האמור, יש ליתן את הדעת לכך שכל מעשה או עבירה יזכו להתייחסות ראויה במסגרת גזירת העונש. אפנה לעניין זה לעפ"ג (מחוזי באר שבע) 39844-08-13 **מדינת ישראל נ' פאיז אבו רקייק**, (26.12.2013).

14. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. הנאשם פגע בזכותה היסודית והטבעית של המתלוננת לכבוד, לשלמות גופה ובעיקר לשלוות נפשה ולביטחונה ללא מורא או פחד.

15. נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על פגיעה בערכים חברתיים כאשר הנאשם המתלוננת התווכחו ביניהם הנאשם

הרים שולחן עץ קטן, זרק אותו על הרצפה ובכך גרם לשבירתו. בהמשך הנאשם משך את המתלוננת בשערותיה, הפיל אותה על הרצפה וגרר אותה. בהמשך לדברים ניסה הנאשם לתקוף את המתלוננת בכך שהרים ראי בכוונה להשליכו על המתלוננת אך בתם המשותפת מנעה זאת.

16. מדיניות הענישה שעבירות אלימות ואיומים מעלה כי בעבירות דומות קיים מנעד רחב של ענישה מעונש של מאסר על תנאי דרך מאסר שניתן במקרים מתאימים לשאת בדרך של עבודות שירות ועד למקרים מסוימים לבין עונש של מאסר בפועל לתקופה לא מבוטלת. אפנה למספר דוגמאות שבחלקן מדובר בנסיבות חמורות יותר:

ברע"פ 5860/15 **פלונית נ' מ"י** (07.09.15) דחה בית המשפט העליון בקשה של המערערת לבטל את הרשעתה. במקרה זה המערערת הורשעה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עת שתקפה את בעלה לשעבר וסרטה אותו בפניו, חזהו וזרועו. בית משפט השלום הטיל על המערערת עונש של **שלושה חודשי מאסר על תנאי**.

ברע"פ 6503/07 **כיאל נ' מדינת ישראל** (1.8.07) נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר החמיר את עונשו של המערער ממאסר על תנאי ל- 15 חודשי מאסר בפועל. מעיון בפסק דין שניתן בבית המשפט המחוזי עולה כי הנאשם שם הורשע בגין מסכת של אירועי אלימות כלפי המתלוננת, אשר כללו, בין היתר, הכאתה של המתלוננת באמצעות מקל של מטאטא ופמוטים מברזל, חניקה, איומים ברצח ועוד.

רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.5.16). במקרה זה המבקש דחף את המתלוננת לעבר המיטה, "משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה". **בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה קצרה ל- 14 חודשי מאסר וגזר על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בפועל**.

ת"פ 31062-04-15 **מדינת ישראל נ' מרדאוי** (7.7.15): המשיב הורשע בעבירה של תקיפה סתם ואיומים. המשיב תקף את בת זוגו בכך שדחף אותה, הפעיל אותה ארצה ולאחר מכן איים עליה וכל זאת כשהיא בהריון. **בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל- 10 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בע"ש**. בנוסף הפעיל בית המשפט קמא עונש של מאסר על תנאי בן 6 חודשים באופן חופף לעונש בגין תיק זה. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והחמיר בעונשו של הנאשם, באופן שקבע כי יש להפעיל את מאסר על תנאי חלקו במצטבר וחלקו בחופף, **כך שבסופו של יום נגזר על המשיב לרצות עונש של 9 חודשי מאסר בפועל**.

בע"פ (מח' מרכז) 25020-02-13 **שמואל לוי נ' מדינת ישראל** (5.5.2013): נדחה ערעור המערער, שהורשע לאחר שמיעת הוכחות בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בכך שהכה את בת זוגו באגרופו בידה וגרם לה סימן כחול ביד. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ומאסר מותנה**.

בע"פ (חי) 6003-11-10 **דריאבין נ' מדינת ישראל** (13.1.2011): התקבל חלקית ערעורו של המערער, אשר הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בכך שאחז בשערות ראשה ובידה של המתלוננת וגרם לה סימנים כחולים בזרועותיה. בנוסף דחף המערער את בנו והפילו. על המערער, ללא עבר פלילי, הטיל בית המשפט קמא עונש של **5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי**. בית המשפט המחוזי קיצר את תקופת המאסר המותנה באופן חלקי ביחס לעבירות אלימות מסוג עוון.

ת"פ (ת"א) 48681-12-14 **מדינת ישראל נ' פלוני (6.3.16)**: הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בכך שבעקבות ויכוח ביניהם תקף הנאשם את המתלוננת, שהשליכה לעברו מזון, נטל לידו מגש עם מזון חם ושפך עליה. למתלוננת נגרמו כוויות שטחיות בפנים ובכתף. בית המשפט קבע מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר מותנה לבין 9 חודשי מאסר בפועל. **על הנאשם, בעל עבר פלילי, לאחר שלקח חלק בהליך טיפולי ממושך, הוטלו מאסרים מותנים.**

בעפ"ג (באר-שבע) 16530-04-16 **וחטוב נ' מדינת ישראל** (29.5.16) קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורו של המערער והושיט עליו עונש של **300 שעות של"צ לצד מאסר על תנאי** במקום מאסר בפועל בן חודשיים וחצי, שנגזר עליו על ידי בית משפט השלום. במקרה זה המערער הכה את בת זוגו בשני צדי הפנים וגרם לה לחבלות של ממש. במקרה זה דובר במערער צעיר ללא עבר פלילי. אציין כי בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם **נע בין מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר בפועל.**

ברע"פ 5431/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.8.17) דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור של המערער, אשר ביקש לבטל את הרשעתו. המערער הורשע בבית משפט השלום בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, אימים והפרת צו, ובית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל האירועים **נע בין חודש מאסר בפועל ל- 10 חודשי מאסר בפועל**. עקב טעמי שיקום סטה בית המשפט קמא ממתחם שקבע וגזר על הנאשם עונש של **מאסר על תנאי ופיצוי לטובת המתלוננת.**

בת"פ (י-ם) 12699-06-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (24.6.2015) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בכך שתפס את המתלוננת בשתי ידיו, דרך על רגלה, דחף אותה וגרם לה סימנים כחולים ברגל וביד. בית המשפט קבע **מתחם ענישה שבין מאסר מותנה ל- 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות**. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **צו של"צ בהיקף של 200 שעות, מאסר על תנאי, צו מבחן וקנס**.

17. **לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין כפי שפירטתי אותם לעיל, ובשים לב לאופייה של אלימות שהופעלה כלפי המתלוננת, מצאתי כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר בפועל.**

18. בעניינו של תיק זה לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא או לחומרא.

19. באשר לעונשו של הנאשם מצאתי טרם מתן גזר הדין להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות אך נמצא שהנאשם אינו מתאים לביצוע עבודות שירות. לקולא לקחתי בחשבון את הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה ולקיחת האחריות. כמו כן יש לתת משקל כפי שיפורט להלן למצבו הרפואי של הנאשם. לחומרא הרי ששקלתי כי לנאשם יש עבר פלילי והרשעות קודמות אך יש לציין כי הרשעתו האחרונה של הנאשם משנת 2011, דבר המלמד כי חרף היותו של הנאשם מכור מזה שנים ארוכות לסמים הצליח לשמור על חיים תקינים ללא הסתבכות בפלילים. כמו כן לחומרא נתתי משקל לאמור בתסקיר שירות המבחן והעובדה כי אין כל אופק שיקומי בעניינו של הנאשם. לאור האמור, סברתי כי לא ניתן להשית על הנאשם עונש הצופה פני עתיד אלא עונש בדרך של עבודות שירות.

20. השאלה העומדת לדיון היא האם בנסיבות תיק זה יש מקום להטיל עונש של מאסר בפועל של ממש על הנאשם. להבנתי, עונש זה יש בו כדי פגיעה של ממש בנאשם.

אחד העקרונות במשפט הפלילי היא הענישה האינדיבידואלית וזאת כיוון שאין עסקינן "בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 08.06.2015)) וכל מקרה צריך להיבחן בנסיבותיו.

21. נתתי דעתי למצבו הרפואי של הנאשם. כאשר מניעותו של נאשם לבצע עבודות שירות נובעת מנסיבות שאינן תלויות בו או ברצונו הטוב, אלא אך בשל מצבו הבריאותי שאליו הוא נקלע שלא באשמתו אני סבורה כי לא יהיה זה צודק או הוגן לגזור עליו חלף מאסר בעבודות שירות מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח, בעניין זה אפנה **לרע"פ 1/09 ג'וג'ו אסרף נ' מדינת ישראל, (17.03.2010):**

"נציין כי במובן הערכי אין מצבו של אדם עם מוגבלויות צריך לדעתנו להיות שונה לרעה מזה של כל אדם, לא רק בשל חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998, המדבר (סעיף 2) בזכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים', אלא בשל חובת הגינות שאינה טעונה חוק, והיא מעוגנת בערכים אנושיים בסיסיים. הרי לא יתכן, כי אדם עם מוגבלות יאסר במקום שאחר לא ייאסר".

הדברים מצאו ביטוי בפסיקה ענפה בה דובר בנאשמים אשר בית המשפט מצא תחילה כי העונש הראוי להם הוא מאסר בעבודות שירות, אולם בשל מצבם הבריאותי שבעטיו הם נמצאו כלא כשירים להשמה בעונש זה, בתי משפט בסופו של דבר השיתו עליהם ענישה מקלה יותר בדמות מאסר מותנה.

לעניין זה אפנה לדוגמאות הבאות: ע"פ 2383/16 קאעוד תמימי חמזה נ' מדינת ישראל, (02.01.2017);

ע"פ (מחוזי ירושלים) 2208/10 יוסף גולדציאן נ' מדינת ישראל, (06.05.2010); עפ"ג (מחוזי חיפה) 54158-11-14 מדינת ישראל נ' ראיך אבו חמדה, (18.06.2015); ת"פ (שלום קריות) 23917-04-15 מדינת ישראל נ' אנדריי לובנצ'וב, (30.04.2017); ת"פ (שלום קריות) 21679-04-15 מדינת ישראל נ' שאול בראנץ, (24.02.2016); פלוני, (03.07.2016); ת"פ (שלום רמלה) 9524-12-13 מדינת ישראל נ' פלוני, (21.10.2015).

22. זאת ועוד, ישנם מקרים חריגים בהם מצבו הרפואי של הנאשם יכול להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם ולעניין זה אפנה לפסק הדין בעניינו של אורי לופליאנסקי, בע"פ 4456/14 אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל, (29.12.2015); וע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל, (11.12.2016).

23. אשר על כן במכלול השיקולים לקולא ולחומרא אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

5 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות כלפי בן זוג לרבות עבירת איומים וירשע בה.

בנסיבותיו של הנאשם אינני מחייבת אותו בקנס כספי או פיצוי.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי .

ניתן היום, כ"ב אדר תשפ"ג, 15 מרץ 2023, בנוכחות הצדדים.